

A költségvetés fejezetrendjében a XXX. fejezet a Gazdasági Versenyhivatal, melynek legfontosabb szerkezeti sajátossága, hogy egyetlen intézménnyel rendelkezik, költségvetését az 1. Gazdasági Versenyhivatal Igazgatása (a továbbiakban: GVH) cím tartalmazza. A GVH autonóm országos hatáskörű államigazgatási szerv, amelynek elnöke éves beszámolási kötelezettséggel tartozik az Országgyűlésnek. Feladata a köz érdekében a gazdasági verseny tisztaságának és szabadságának védelme. Tevékenysége alapvetően három pillérrre épül: versenyfelügyeleti munkája során érvényesíti a magyar versenytörvény és a közösségi versenyjog szabályait, a rendelkezésre álló eszközökkel igyekszik a verseny érdekében befolyásolni az állami döntéseket (versenypártolás), illetve a verseny társadalmi elfogadottsága érdekében a versenypolitikai ismeretek terjesztésével és a verseny közgazdasági és jogi kérdéseivel foglalkozó szakmai közélet támogatásával hozzájárul a versenykultúra fejlesztéséhez.

Feladatkör, tevékenység

Intézmény név: Gazdasági Versenyhivatal

Törzskönyvi azonosító: 325279

Honlapjának címe: www.gvh.hu

Gazdasági Versenyhivatal szakmai tevékenysége

Jogszabályi környezet változás

Az Országgyűlés 2009. március 23-án elfogadta a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény módosításáról szóló 2009. évi XIV. törvényt, amely nyomán több területen is szélesebbé vált a Gazdasági Versenyhivatal eszköztára a hatékony piaci verseny védelme és a versenykultúra fejlesztés érdekében.

A 2008. évi CXI. törvény módosította a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényt, amely hatására szintén több ponton módosultak a GVH eljárására vonatkozó szabályok.

2009. évben az Alkotmánybíróság 5 olyan határozatot hozott, amelyek érintették a versenyjog területét, illetve a GVH működését.

Versenyfelügyeleti eljárások

A GVH 2009-ben 137 versenyfelügyeleti eljárást folytatott le, ebből 93 ügy zárult versenytanácsi határozattal vagy kötelezettségvállalást tartalmazó végzéssel, melyből két alkalommal egyszerre két ügytípust érintően is vizsgálódott a GVH. Ezek közül 51 a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásával kapcsolatos, 42 pedig antitröszt (vagyis összefonódásokkal, a verseny korlátozásával, illetve a korlátozott versenyhez kötődő visszaéléssel kapcsolatos) ügy volt. Az összes versenytanácsi döntéssel zárult eljárásból 32 indult kérelemre. Összesen 59 esetben került sor beavatkozásra, döntően

(48 esetben) a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásával kapcsolatos, 11 esetben pedig antitröszt ügyekben.

2009. évben bírság jogcímen 6.282,4 millió Ft, eljárási díj jogcímen 140,4 millió Ft bevétel realizálódott.

Versenypártolás

A GVH 2009. évben is aktív versenypártolási tevékenységet fejtett ki mind a jogszabály- és egyéb tervezetek véleményezése során, mind saját kezdeményezésére (pl. szignalizáció formájában). 2009. évben 283 előterjesztés és jogszabálytervezet érkezett véleményezésre. Ezek közül minden hatodik igényelt versenypolitikai szempontból részletes véleményezést.

A versenykultúra fejlesztése

A GVH 2009. évben is kiemelten kezelte tevékenységének harmadik pillérét, a versenykultúra fejlesztését, így a verseny társadalmi elfogadottsága érdekében a versenypolitikai ismeretek terjesztését, illetve a verseny közgazdasági és jogi kérdéseivel foglalkozó szakmai közélet fejlődéséhez való hozzájárulást. 2009. évben a GVH munkatársai közel 100 előadást tartottak, hozzávetőleg 50 alkalommal adtak interjút, és közel 80 tanulmányt, cikket publikáltak jogi és gazdasági folyóiratokban és szaklapokban.

A GVH 2009. évben is megrendezte versenyjogi és versenypolitikai témájú, egyetemistáknak szóló tanulmányi versenyét, amelynek során összesen tizenegy pályamunka elbírálására került sor. 2009. évben 12 diák töltötte szakmai gyakorlatát a GVH-ban.

A hivatal versenykultúra fejlesztő tevékenységének hatékonyabbá és szervezettebbé tételét szolgálja a Versenykultúra Központ (a továbbiakban: VKK), amely nyilvános, éves munkaterv alapján működik, egyrészt a versenykultúra fejlesztését szolgáló – a GVH szakmai hátterére építő – tevékenységek, programok szervezésével és működtetésével, másrészt a versenykultúra fejlesztésében és terjesztésében részt vevő más személyek és szervezetek munkájának – pályázatok útján történő – támogatásával törekszik az említett célok megvalósítására.

A GVH honlapja folyamatosan karbantartott és bővített információs tartalmával tájékoztatást nyújt a hivatal munkájáról és versenyjogi, fogyasztóvédelmi aktualitásokról.

Intézményi és nemzetközi kapcsolatok

Az intézményi kapcsolatok terén a GVH 2009. év során is rendszeres szakmai- és munkakapcsolatokat ápolt a szaktárcákkal és az ágazati felügyeleti hatóságokkal, illetve a piaci szereplők részvételével működő és más nem kormányzati szakmai

szervezetekkel is. A GVH nemzetközi kapcsolatainak alakulásában 2009. évben is meghatározó szerepet játszott az Európai Bizottság Verseny Főigazgatóságából és a tagállamok versenyhatóságából álló Európai Versenyhálózaton belüli együttműködés. A GVH aktívan közreműködik a joggyakorlat ágazat-specifikus kérdéseivel foglalkozó szektorális ECN munkacsoportokban is. A GVH már évek óta jelentős részt vállal a Nemzetközi Versenyhálózat (International Competition Network – ICN) munkájában. Az OECD Verseny Bizottságában és annak munkacsoportjaiban való együttműködés hagyományosan komoly feladat a GVH részére, ennek keretében a GVH az év során több témában is készített szakmai részanyagokat azok munkájához.

2007-2008 folyamán magyar részvétellel került sor az ukrán versenyjog átvilágítására és a közösségi versenyszabályokkal való összehangoltságának elemzésére, különböző szakmai kérdésekben való együttműködésre és számos szakmai rendezvény megszervezésére. A projekt 2009 májusában zárult.

A GVH munkatársai továbbra is aktív résztvevői az Európai Forensic IT éves találkozóknak és az ahhoz kapcsolódó munkacsoporti tevékenységnek.

2005. évi létrehozását követően működésének ötödik évét teljesítette az OECD-Magyar Budapesti Versenyügyi Regionális Oktatási Központ (ROK). A ROK a két alapító intézmény – az OECD és a GVH – szakmai háttérére építve, oktatási és szakmai programok szervezésén keresztül nyújt segítséget elsősorban a közép-, kelet -, és délkelet-európai országok számára. Létrehozásának elsődleges célja a versenykultúra fejlesztése, valamint a versenyhatóságok munkájának elősegítése, hozzájárulva a verseny javításához és ezzel a gazdasági növekedéshez. A ROK működésének ötödik évében összesen kilenc, a versenyhatóságok legfontosabb hatásköreit, valamint a versenyjog területén bevált gyakorlatokat középpontba állító esemény zajlott le. 2009. évben a ROK – néhány újítás mellett – folytatta sikeres kezdeményezését a versenyszabályozás és az ágazati szabályozás közötti kapcsolódással foglalkozó szeminárium megrendezésével. A ROK 2009. évben – valamennyi rendezvényét számításba véve – összesen 269 résztvevőt és 65 előadót látott vendégül programjain, ami 833 embernappnyi (résztvevők száma * a szakképzési napok számával) szakképzést jelent. Tizenöt ország vagy nemzetközi szervezet szakértői, 36 ország résztvevői látogatták a ROK programjait.

A Gazdasági Versenyhivatal gazdálkodása

Előirányzatok alakulása

A GVH fejezet 2009. évi költségvetésének kiadási és támogatási főösszegét az Országgyűlés 1652,4 millió Ft összeggel hagyta jóvá. Ez tartalmazta a Gazdasági Versenyhivatal igazgatása 1607,3 millió Ft összegű költségvetését, valamint a Fejezeti egyensúlyi tartalék 45,1 m Ft összegét. 2009. évben a kormányzati és saját hatáskörű előirányzat módosítások következtében a fejezetnél összességében 2121,3 millió Ft összegű előirányzat állt rendelkezésre. Az előirányzat-módosítások jogcímeit az alábbi táblázat tartalmazza:

2009. évi előirányzat-módosítások	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
2008. évi CII. törvény	1652,4		1652,4	982,2
8/2005. (II.8.) PM rendelet - prémium évek programban résztvevők juttatása	7,6		7,6	5,8
20/2005. (II.11.) Korm. rendelet - ösztöndíjas foglalkoztatottak juttatásai	4,3		4,3	4,3
209/2004. (VII.9) Korm. rendelet nemzeti szakértők juttatása	14,0		14,0	11,2
1217/2009. (XII.21.)Korm. határozat - 2009. évi kereset-kiegészítés	13,1		13,1	9,9
2008. évi maradvány felhasználás	156,8	156,8		10,7
Fejezeti egyensúlyi tartalék felhasználása				45,1
Működési bevétel	271,7	271,7		75,2
Felhalmozási bevétel	0,8	0,8		
Munkáltató lakás kölcsön	0,6	0,6		
Módosított előirányzat	2121,3	429,9	1691,4	1144,4

Az előirányzatok teljesítésének alakulása

Megnevezés	2008. évi tény	2009. évi eredeti előirányzat	2009. évi módosított előirányzat	2009. évi tény	4/1	4/3
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	millió forintban, egy tizedessel				% -ban	
Kiadás	2242,2	1607,3	2121,3	1977,4	88%	93%
ebből: személyi juttatás	1167,1	982,2	1144,4	1095,2	94%	96%
központi beruházás						
Folyó bevétel	523,1		273,1	273,1	52%	100%
Támogatás	1771,8	1607,3	1691,4	1691,4	95%	100%
Előirányzat-maradvány	104,1	–	156,8	156,8	151%	100%
Létszám (fő)	115	125		124		

Kiadások

A GVH 2009. évi engedélyezett létszáma 125 fő volt.

2009. évben a hivatal ösztöndíjas foglalkoztatás keretében 9 pályakezdővel állt szerződésben, akiknek ez a foglalkoztatási forma lehetőséget teremt arra, hogy a GVH feladatait, illetve egyes szervezeti egységek tevékenységét megismerjék, és a tanultakat a gyakorlatban hasznosítsák.

A személyi juttatások rendelkezésre álló előirányzata biztosította a foglalkoztatott létszám 12 havi illetményét, valamint a jogszabályok és a belső szabályozás szerint kötelező és adható juttatások fedezetét. Az éves munka elismeréseként rendelkezésre álló jutalom keret felhasználása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történt meg.

A járulékalapot képező kiadások után a befizetési kötelezettségeknek a GVH eleget tett.

A dologi kiadások előirányzata a beszámolási időszakban az eredeti előirányzathoz képest növekedett, melynek oka a VKK szakmai feladatainak bírságbevételekből, valamint a GVH eljárásaihoz kapcsolódó kiadások eljárási díjból történő évközi finanszírozása. Az év folyamán a kötelezettségvállalásokhoz kapcsolódó pénzügyi teljesítések figyelembe vették a rendelkezésre álló forrásokat, így likviditási probléma nem keletkezett.

2009. évben a felhalmozási kiadások teljesítési adata tartalmazza a 2009. évre meghatározott célra jóváhagyott előirányzatok felhasználásához kapcsolódó beszerzéseket, a szakmai munkához szükséges informatikai eszközök vásárlását, valamint a meghibásodott és javíthatatlan klímaberendezés cseréjét.

Bevételek

A GVH kiadásainak finanszírozása egyrészt költségvetési támogatásból másrészt a Tpv-t hatályos rendelkezései alapján felhasználható bírság bevételekből és eljárási díjbevételekből történik. Azonban a meghatározó a költségvetési támogatás, amely a források 80%-át képezi.

A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv-t.) 43/A. §-a értelmében a GVH a versenykultúra fejlesztésére jogosult felhasználni az előző évben befolyt bírság teljes összegének legfeljebb 5%-át, illetve 2009. június 1-jétől az előző két évben befolyt teljes összeg egy évre számított átlagának 10 %-át, ami a hivatalon belüli VKK részjogkörű költségvetési egység útján történik. A VKK által 2009. évben e rendelkezésnek megfelelően felhasználható keret 345,9 millió Ft volt. Az év folyamán a bírság bevételekből összességében 169,4 millió Ft került lehívásra. Az összeg a VKK éves munkatervében meghatározott feladatok ellátására biztosított fedezetet, így többek között tájékoztató füzetek megjelentetésére, szakmai rendezvények, kutatások, tudományos-oktatási projektek, fogyasztóvédelmi célú civil szervezetek támogatására.

A Tpv-t. 43/A. §-a szabályozza azt is, hogy a versenyfelügyeleti eljárásokkal és ágazati vizsgálatokkal kapcsolatos feladatok ellátásához kapcsolódó kiadások fedezetére az előző évben befolyt eljárási díj, valamint eljárási bírság teljes összegét jogosult felhasználni. Ezen a jogcímen 2009. évben 94,2 millió Ft összeg került lehívásra.

Működési bevétel címén további 8,1 millió Ft összeg, illetve felhalmozási célú bevétel címén 0,8 millió Ft összeg realizálódott.

2009. évben a GVH munkatársai részére 0,6 millió Ft összegben biztosított lakás vásárlásához, illetve korszerűsítéshez munkáltatói kölcsönt.

Előirányzat-maradvány alakulása

2009. évben a 2008. évi előirányzat-maradvány felhasználása a kötelezettségvállalásoknak megfelelően történt.

2009. évben az előző évihez hasonló összegű - 143,9 millió Ft - kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradvány keletkezett, amely 2010. év első felében a kötelezettségvállalások dokumentumai alapján felhasználásra kerül.

Fejezeti egyensúlyi tartalék

A rendelkezésre álló 45,1 millió Ft összeg a költségvetési törvény rendelkezéseinek megfelelően saját hatáskörű előirányzat módosítással a GVH Igazgatás címen belül került felhasználásra.

Egyéb

A GVH 2009. december 31-i mérlegének főösszege az előző évhez képest 9 %-kal csökkent. Ezt elsősorban az előző évhez képest jelentős mértékben nem növekedő informatikai és ügyvitel technikai eszközök után elszámolt értékcsökkenési leírás okozza.

A GVH kiegészítő, illetve vállalkozási tevékenységet nem folytat.

A GVH 2009. évben sem rendelkezett gazdasági társaságban, közhasznú társaságban (köz)alapítványban vagyონrészesedéssel, államháztartáson kívüli szervezet részére állami feladatellátással kapcsolatban pénzeszközt nem adott át.

Budapest, 2010.

Dr. Nagy Zoltán